

1 oktober 2015- mr. E.H. (Lisette) van Rossum

Invoering Wet DBA leidt tot chaos

Inleiding

Op dinsdag 6 oktober 2015 is de inbreng voor het nader voorlopig verslag Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (hierna: Wet DBA). De intermediaire sector maakt zich ernstige zorgen over de positie van intermediairs onder de Wet DBA. Intermediairs spelen een zeer belangrijke rol voor de Nederlandse arbeidsmarkt. Deze rol moet gewaarborgd blijven ook onder de nieuwe wet.

Belang intermediairs voor de Nederlandse arbeidsmarkt

Volgens het CBS telt Nederland meer dan een miljoen zzp'ers. Van dit aantal werkt een aanzienlijk deel via een intermediair. Uit een onderzoek van ZZP Barometer van begin 2014 onder 372 organisaties (bemiddelaars) blijkt dat 80,1% van de zzp'ers wel eens opdrachten via één van deze organisaties verwerft en dat percentage groeit nog steeds. Tevens blijkt uit cijfers van ZZP Barometer dat 35% van de zzp'ers aangewezen is op een intermediair om opdrachten te kunnen verwerven. Voorts blijkt uit onderzoek dat een zzp'er gemiddeld bij zeven intermediairs is aangesloten. Vrijwel geen enkele grote opdrachtgever - multinationals, maar ook de overheid - huurt rechtstreeks zelf zzp'ers in. Dit gebeurt bijna altijd via intermediairs. Intermediairs staan voor kwaliteitsborging. Zij zorgen er onder meer voor dat contracten en werkprocessen zorgvuldig zijn ingeregeld en in lijn zijn met onder meer vigerende (fiscale) wet- en regelgeving.

Toezegging staatssecretaris van Financiën in de Tweede Kamer

De staatssecretaris van Financiën heeft de Tweede Kamer bij de verdediging van voorliggend wetsvoorstel verzekerd dat "Wat niet is toegestaan, blijft niet toegestaan. Wat toegestaan was, blijft toegestaan".

In de Memorie van Antwoord (hierna: MvA) plaatst de staatssecretaris bij zijn uitspraak een kanttekening. "Het gaat dan om situaties, waarin feitelijk sprake is van een dienstbetrekking en waarin een intermediair desondanks vrijwaring heeft voor de loonheffingen". Ten onrechte wordt hier verondersteld dat bij het werken in een driehoeksrelatie er sprake is van een gezagsrelatie. Deze veronderstelling is nergens op gebaseerd en niet juist. In beginsel is er geen sprake van een gezagsrelatie in deze relatie. De staatssecretaris is deze mening zelf ook toegedaan gezien zijn opmerking verderop in de MvA, waar hij juist stelt dat door het vaak ontbreken van een gezagsrelatie in deze driehoeksrelatie er geen sprake is van een arbeidsovereenkomst of een uitzendovereenkomst. De ABU vraagt de staatssecretaris om duidelijk te zijn als het gaat om driehoeksrelaties en niet van de verkeerde veronderstelling uit te gaan.

Tussenkomstbepaling

Indien op basis van het tussenkomstmodel wordt gewerkt, is de intermediair juridisch opdrachtgever van de zzp'er. De zzp'er sluit zelf geen overeenkomst met de opdrachtgever van de intermediair. Het tussenkomstmodel betreft een breed door BV Nederland geaccepteerd en ingeburgerd model. Meerdere sectoren maken hier ook gebruik van (bijvoorbeeld de zorg en de ICT). In artikel 2a van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 is de zogenaamde tussenkomstbepaling geregeld. Deze fictie geldt niet alleen voor de uitzendsector, maar voor elke sector waar er gewerkt wordt met een tussenkomstmodel. Ten onrechte wordt in de kamerstukken tot nu toe steeds de focus gelegd op de uitzendsector.

Bij de parlementaire behandeling tot dusver heeft de staatssecretaris zich positief uitgesproken over de deskundigheid en positieve bijdrage van de intermediaire sector. Het spreekt voor zich dat de intermediaire sector in de toekomst hieraan verder invulling wil, kan en zal geven. De ABU is wel van mening dat eerst tot een goedgekeurde (sectorale) modelovereenkomst op basis van tussenkomstmodel dient te worden gekomen, alvorens er over interne beheersmaatregelen

gesproken kan worden. De feitelijke uitvoering van een overeenkomst kan nu eenmaal niet vooraf worden beoordeeld.

Indien het tussenkomstmodel een goedkeuring vooraf in de weg staat, stelt de ABU voor artikel 2a Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 in goed overleg aan te passen. Een aanpassing die enerzijds de handhaving ervan door de Belastingdienst mogelijk laat en anderzijds geen belemmering meer vormt voor de goedkeuring vooraf van een modelovereenkomst op basis van dit model.

Level playing field-beginsel

Het level playing field-beginsel brengt met zich mee dat aan intermediairs die als opdrachtgever kwalificeren, vergelijkbare eisen aan interne beheersmaatregelen dienen te worden gesteld. Eind 2014 is door de Belastingdienst de modelovereenkomst voor de thuiszorg in natura beoordeeld en goedgekeurd. In de thuiszorg wordt ook gebruikgemaakt van het tussenkomstmodel. Bij de beoordeling van deze modelovereenkomst is ook door de Belastingdienst gekeken of de tussenkomstbepaling van toepassing zou kunnen zijn. Hiervan is geen sprake aldus de staatssecretaris als de "solistisch werkende zorgverlener" voor meerdere opdrachtgevers werkzaamheden verricht en over een eigen klachtenregeling beschikt. Over het invoeren van interne beheersmaatregelen bij de opdrachtgever wordt in het kader van de thuiszorg helemaal niet gesproken. Op grond van het level playing field-beginsel - een gelijk speelveld voor alle opdrachtgevers van zzp die gebruikmaken van het tussenkomstmodel - kan aan de intermediaire sector geen andere of zwaardere eisen worden gesteld dan aan andere sectoren die ook gebruikmaken van dit model.

Uitstel van behandeling Wet DBA door Eerste Kamer

De ABU maakt zich grote zorgen over de voortgang bij de totstandkoming van goedgekeurde (sectorale) modelovereenkomsten, niet alleen voor de intermediaire sector. De intermediaire sector is zelf sinds januari van dit jaar in gesprek met het ministerie. Het mag niet zo zijn dat de bestaande praktijk voor zzp tot stilstand komt zonder dat nu al sprake is van een duidelijk alternatief. De huidige onduidelijkheid en onzekerheid maakt dat opdrachtgevers en zzp vrezen voor de continuïteit van hun bedrijfsvoering. Om deze reden pleit de ABU dan ook om de huidige VAR-praktijk te blijven continueren, totdat er sprake is van een duidelijke en vooral voor het bedrijfsleven uitvoerbare nieuwe regeling. Daarvoor is het tevens noodzakelijk dat er meer dan voldoende (sectorale) modelovereenkomsten door de Belastingdienst zijn goedgekeurd en gepubliceerd. De ABU dringt dan ook aan op uitstel van behandeling van de Wet DBA door de Eerste Kamer, totdat er meer dan voldoende duidelijkheid en zekerheid is omtrent de uitvoering ervan. Oude schoenen kunnen nu eenmaal pas worden weggegooid, als nieuwe schoenen zijn gekocht en ingelopen.

Standpunten ABU

Intermediairs moeten hun belangrijke rol voor de Nederlandse arbeidsmarkt naar eigen inzicht en in lijn met de behoeften van betrokken partijen op een professionele wijze kunnen blijven vervullen. De Wet DBA mag de intermediaire sector niet buiten spel zetten.

Werken op basis van het tussenkomstmodel moet mogelijk blijven en wel op basis van een vooraf door de Belastingdienst goedgekeurde (sectorale) modelovereenkomst.

De ABU vraagt de staatssecretaris om toe te zeggen dat hij het uitgangspunt van een gelijk speelveld onderschrijft en ervoor zal zorgdragen dat voor alle opdrachtgevers ook die bij tussenkomst vergelijkbare voorwaarden zullen worden gehanteerd.

De ABU pleit voor uitstel van behandeling van de Wet DBA door de Eerste Kamer.